

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 3.— Núm. 82.— Diumenge 2 de Mars de 1902.

LO QUE VOLÈM

Volém per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públics: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organizació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls plets y causas: volém ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

ALS OBRERS

Los polítichs espanyols, aquesta tayta de gent poch escrupulosa, no han respectat may ni ls drets dels ciutadans, ni la salut de la patria, ni l'integritat d'una nació, que élls, de boquilla, volen defensar, tot empròbrintla y disgregantla com hi ha poch exemples á l'història.

Primer fou en Cánovas, lo gran home, l'estadista eminent, lo de talent inponderable..... en aquest pays de cegos, lo qui ensajá en gran escala lo divide y vencerás aplicantlo als problemas socials, pera aprofitar-se com á polítich. Unas vegades apoyava als obrers contra ls amos y en otras repartia llenya als obrers pera conquistar als fabricants. Ab aquest procediment de tira y afliuxa, se feu l'amo de l'auca introduhint en la política'l més desvergonyit dels caciquismes.

Ab la desfeta colonial, perderen los partits tunants la benevolensa que sempre'ls hi havian prestat lo que se en diu elements d'ordre. En Sanz Escartín, cego instrument de la política madrilenista, ampará y fomentá publicament tot lo que anava contra las classes productoras, ab lo decidit propòsit d'establir un verdader dualisme entre fabricants y obrers, á benefici exclusiu dels polítichs espanyols, verdaters y únics explotadors dels que treballan. En Dato, cregué arrodonir la cosa, fent lo seu cèlebre viatge á Catalunya ahont los obrers devian rebre'lo ab simpatia, segons opinió d'un amic del poble, dels que tant abundan; y comptant ab aquesta garantia s'arriscá en Dato á visitarnos. Afortunadament los amos y ls obrers anaren á la una en aquella circumstancia, y'l segon de'n Silvela fugí cap á Madrid sense haver pogut realisar los seus maquiavèlics plans.

Caygueren los conservadors y pujaren los liberals, però la política que los primers segiren á Catalunya no solsament no cambiá, sino que ls fusionistas l'acentuaren fins á un extrèm escandalós. Impotent lo caciquisme pera atacar á cara descoberta las ideas redemptoras tant heròicament defensadas per los ciutadans independents, apoyá descaradament als perturbadors de l'ordre, als que predicavan la revulació, l'extermini, la guerra social. Lo que succeheix sempre; que las prédicas contra tot l'existent, anaren obrintse camí dintre certs cervells poch conreuhats, y comensá á Barcelona aquell llarch periodo de desordres, que no podia acabar sino á cópia de rius desançh. Aquesta s'ha vessat á dolls y alguns infelissos, han pagat ab la vida, la xarrameca revolucionaria dels amigós del pueblo, d'aquests nous redemptors, que á tot hora predicán la revolució pera obtenir vots y engatusar als pobres treballadors y quan los entabanats de cap agafan lo fusell ó la pistola... élls, los que han atiat lo foch, s'amagan ó fugen vergonyosament ahont los mausers no hi arriben.

La lliçó ha sigut desgraciadament un trós sanchnanta, però tenim la seguretat que ls nostres honrats obrers l'haurán ben apres y no's deixarán d'aquí en endavant, engrescar per los desinteressats amichs que no fan més qu'exploitar la seva senzillesa, tot conduhint los per barranchs de mala lley. Ab propagandas com las que's feyan á Barcelona, seguidas de successos que han omplert de dol á molts families d'obers, la classe treballadora no mellorará certament de condició, abans al contrari, s'produhirá un retrocés en las sevas justas reivindicacions. No és ab las armas á la mà que s'arreglan aquestas cosas, sino per medi de l'estudi y de la rahó. Si ho fan aixís, y prenén afició á l'estudi, veurán clarament, que lo primer que deuen fer, és separarse en absolut dels partits polítichs, sian republicans sian monárquichs, perque ls partits polítichs no van més que á las

sevas conveniencias y al manteniment ó implantació dels seus ideals; tot lo demés los hi és secundari, quan lo que deü ser secundari en tot mohiment social es la forma de govern. Un exemple d'això'l trobaran á Alemanya y Inglaterra, principalment en la primera, bressol del socialisme. Si los obrers alemanys haguessin tingut d'esperar lo mellorament de llur classe, d'un cambi de forma de govern, avuy encara's trobarian un segle endarrerits; però com no consideran essencial aquesta ó l'altra forma de govern, han treballat pera élls y no pera los redemptoristas de club, partidaris de la destrucció, perque ab la destrucció més hi pert lo treballador que'l capitalista, encara que á primera vista sembli lo contrari.

Lo catalanisme no és un partit polítich sino un mohiment social, y com á mohiment social cap perfectament dintre de todas las formas de govern; per això prescindim absolutament de repúblicas ó monarquias. Lo mateix deuen fer los obrers y fins deuen deixar de racó la clerofobia que tant se'ls hi ha desenrotllat en los darrers temps. A Alemanya la població catòlica és tant ó més nombrosa que la protestant, y malgrat això no sabem qu'en cap meeting obrer s'hagi desproticat contra ls catòlics; uns y altres se respectan tot fent via en llur propaganda pacífica. La verdadera llibertat se practica aixís: respectant á tothom.

Lo dia que ls obrers abandonin aquestas quimeras, haurán donat un gran pas á favor de las sevas reivindicacions. A treballar, donchs, no pera crear més societats de resistencia, sino de concordia, ahont obrers y amos resolgün llurs diferencias per medi de l'arbitratge de jurats mixtos, com fan á Manlleu, y creant Montepios ahont s'hi barrejin las quotas dels treballadors y dels amos, pera assegurar lo pa als vellets y als invàlids del treball.

Tot lo que no sigui això y fugir com de la peste dels Lerroux que hi ha á cada vila, és contrari als interessos de la classe treballadora tan soferida y tan digna de consideració.

VERITATS

Lo públich ab son bon sentit, se haurá segurament pogut fixar en que los catalanistas que havem tingut la sort de treballar pera la regeneració de nostra patria y per lo tant de nostra ciutat estimada, com si fossem lo ruch dels cops, com vulgarment se diu, nos havem fet acreedors dels atachs que per medi de la premsa insustancial però ben unida pera escampar, quan los convé, la mala fama, nos han inconsiderament dirigit los elements caciquistas.

Aquests nous faritèus que si no se han repartit nostra túnica no ha sigut per falta de voluntat, á l'aproximarse las darreras eleccions municipals se sentiren molestats per la campanya qu'emprengueren á fi de desensopir la conciencia de la gent de bona fé y portar á la casa comunal personas de rectas y sanas intencions á ferhi administració, avuy no de grát comensan élls mateixos á dir públicament l'acte de contrició.

Alguna cosa s'ha conseguit y tot és comensar. Ja no resulta ignocent demanar alguna innovació ó mida de bon govern com abans que s'escoltava com qui xiu'és á l'ase; avuy no passa com deya aquell que'ls auxiliars eran los regidors y ls regidors los auxiliars, no's consenten certas humillacions y quan convé alguna cosa de veritable importancia no se'n va tot com era costum en paraulas, paraulas y cap fet.

La reacció que s'ha produhit en nostra opinió pública's deü al redressament de l'esperit catalá, al desitj de ser amos ab lo nostre y de deserrar dels ajuntaments als polítichs vividors que amparats pel caciquisme los hi era tot permès.

Poden fer memoria de quan nos malparlavan, posant en dubte nostras afirmacions. Ja ho veuen com no en tenim necessitat de cuidarnos del pròxim pera viurer ab l'esquena dreta, ni de predicar la bona administració pera quedarnos ab la caixeta de las ánimas, ni en fer la felicitat del poble fentli de la pell tiretas.

La convicció hi és de que tant per los del règim que'ls abonan com per élls mateixos s'ha acabat lo poguer fer anar los dits, perque la flauta se ha espatllat.

Tenim molta satisfacció, ho confessem; però no és perque passi calenta la bugada moralisadora, sino per las ensenyansas que's desprenen de lo passat.

N'hi ha pera tots los partits, pera los monárquichs y pera ls republicans. Los primers s'haurán persuadit de que no és fent lo sort als debers morals y socials que tenen, ni ab sa política egoista, ni oposantse á las nobles y lligitimas aspiracions de un poble com s'inspira confiança y s'atrau la gent d'ordre; y ls segons tenen de comprendre que'l seu pas per las corporacions púpulars, comissions y juntas fins ara ha sigut xorca y contraproduhent, que no és exagerant la nota jacobina y clerofoba com se suman simpatias, recordantse no més de avivar los ideals regionalistas ó autonomistas quan la necessitat de moment apreta de debò.

Las cosas han cambiat molt en poch temps y encara camhjarán més. Estem en un periodo d'obediencia en que tenen d'esbrimarse moart'questions, y una d'ellas és de dret y de dignitat, davant de la que s'empetteixen todas las que obeheixen á rahons de conveniencia. La evolució social y ls temps ho portan aixís: lo poble catalá espera com las ánimas lo bé, l'autonomia com la primera y més fonda de las necessitats que te Espanya, perque és la única forsa reconstituyent d'aquest malaly vell Estat.

EDIFIGIS ESCOLARS

Lo primer de tots los drets de l'home, és lo dret á la vida. Proclamis en efecte'l plé convenciment de que tot gasto empleyat pera sanejar un lloch determinat, és un gasto molt reproductiu pera'l Tresor de l'Estat ó del comú, perque no hi ha res més costós que las malalties y la mort dels que están cridats á fomentar la producció y la riquesa pública ab lo treball de cada dia.

Cal donar á coneixer, donchs, los esforços y fins sacrificis, que atenen á las rahons exposadas, que són fonamentals, s'imposa l'Estat en los pobles prospers, en los pobles que són amos de lo seu.

Parlem clar y catalá y demanem á l'Estat y als Municipis, més ben dit, formulém nostras justas protestas y forsem los tant á l'un com als altres á estudiar y empendrer ja en la lley, ja en la practica, las grans melloras que aconsella l'Higiene moderna, las que l'experiencia ha sancionat en los Estats hont hi batega una vida de cultura, de progrés y de benestar y no están abaltidas las iniciativas y esforços particulars.

Com més prompte mellor, és menester vencer la tossuda resistencia que hi oposan. Abans que tot y sobre tot és la salut y la vida dels ciutadans que constituheix lo capital més positiu de las nacions.

Vinga, vinga donchs l'autonomia dels organismes, sigan de caràcter tècnich, sigan d'autoritat científica; en plé segle XX és escandalós que seguixin aquestos confosos ab las demás dependencias administrativas, joguinas del caciquisme, rodas encarregadas de funcions exclusivament burocráticas.

Assumpto principalíssim és la salubritat de las habitacions públicas. Però tothom sab lo poch ó gens que fins avuy això á ningú ha preocupat.

Tant com las condicions generals dels edificis públics, tenen d'interessarnos las particulars y més en lo que se refereix á las escolars primarias, llochs á nostre entendre més que de instrucció, d'educació social, que deuen servir pera formar lo còs y l'esperit de la juvenesa, ja qu'en virtut de la correlació orgánica, la salut del còs produheix d'un modo immediat la robustés de la ment. ¡Qui no veu en això que'ls edificis-escolars tenen de reunir en alt grau todas las ventajass higiènicas possibles pera la formació de la voluntat de las generacions que puján, donantlashi un tremp fortíssim y aconduhintlas en un sentit d'armonia social, cosa que, pobles d'altres rasses, possehidors de un grau major d'avansament, obtenen desenrotllant las activitats todas de l'economia humana, lo sentit muscular, base d'energias voltivas!

Consegueixis, y per aquí deü comensarse, pera aquesta classe d'edificis, una extensa repartició d'ayre pur, un oreig seguit y ben distribuhit y una severa netedat. Elegeixis l'exposició més bona y l'islamnt en punts enlayrats, abundor de bonas ayguas y molta condícia ab los excusats que tant deixan que desitjar en los establiments d'aquesta categoria. Que la llum del sol, qual influencia sobre'l vigor del còs és tan fonda, penetri fàcilment pera tot arrèu. Tot que sigui espayós, ben espayós; que no hi faltin patis y jardins pera ls jochs, passeigs, sports y exercicis gimnásticos.

No temem en insistir sobre l'imperfeció higiènica de quasi tots nostres edificis escolars, y sobre tot clamem perque s'eviti'l subjectar á las tendres criaturas á la funesta influencia de l'amuntegament. Molts salas tenen una capacitat desproporcionada ab lo nombre de xiquets y están desprovehidas de tot medi de ventilació regular. ¡Qui no ha sentit alguna vegada'l baf ofensiu de l'ayre gastat, entretingut y miasmátich d'aquests locals, horas després d'ayrejat? Y si bé s'obran las finestras durant lo temps de classe á classe y de las horas de recreu, aquesta mida no basta y á l'hivèrn, és sensible'l dirho, quasi sempre se l'oblida.

Creyem convenient establir en las comarcas y encontradas fredas un dels sistemes de calefacció y ventilació barato per obtindre una temperatura suau y igual de 18°C. durant l'estació hivernenca y l'extracció y introducció per cap y per hora del volum d'ayre necessari y proporcionat á la capacitat cúbica de las salas pera alcansar lo major nombre de renovacions totals.

Atentat á la riquesa en germens de la pols, té de procurarse que las parets y ls objectes del mobiliari sigan ben llisos y senzills pera evitar que s'hi fixi la pols y ensemps facilitar sovint netejas rigorosas.

No estaria de més recomenar á las juntas locals d'instrucció pública y de sanitat, la publicació perseverant d'instruccions detalladas sobre aquest objecte, y esforços continuats pera fer adoptar los medis sanitaris qu'indiquessin; aixís potser lograria's lo que varem remarcar l'altre dia de que mestres y deixebles se familiarissin ab las nocions relatives á l'higiene, calefacció-ventilació y desinfecció de las escolars.

En cap d'ellas, que nosaltres sapiguem, los excusats están dotats de cap aparell ó sistema de sifonatge, mellora de summa importancia y de veritable necessitat; ni que's desinfecti la tòsca de la superficie de las picas dels orinadors qu'escampán arrèu una forta olor amoniach y reaccionan com á ferment sobre las orinas frescas qual urea's transforma al instant en carbonat d'amoniach. La netedat dels assientos poden sostenir-los mateixos deixebles; la vigilancia personal; la prohibició de pujarhi de peus y ls cuidados diaris dels porters ó de qui sigui, no deixarán de contribuir á fer desapareixer aqueix origen d'insalubritat repugnant. Y no

se retreguin dificultats econòmicas, puig se'n pot ben surtir ab uns quaranta cèntims per deixeble y per any escolar comptant lo reactiu químic, la ma d'obra y'l desgast de las ey-nas.

També com á mida de profilaxis higiènica pera tallar lo contagi de certas malalties, deü impedirse á tot cost escupir á terra, és á dir qu'arrelli en los noys la bona costum d'escupir sempre en las escupideras que se obligará tinguin las escolars, plenas si pot ser de serraduras antisépticas ó de líquits bactericidas ó sino escaldantlas ab aygua bullenta y netejantlas ab freqüencia.

Nostre cor s'apena de veurer que las supremas necessitats de la salut, tant atesas fóra d'Espanya siguin pera nosaltres per ara un ideal irrealizable y no té d'ésser aixís, si de lo que més sobra pera tot com és la lligislació y ensemps lo mandat higiènic, la recomenació efíca, l'organissació progressiva en quant á obra merament lligislativa están encara en bolquers y segons autorisadas y solemnes declaracions serán molt difícils per las resistencias nombrosas de la majoria de nostres homes públics que's figuran encara viurer en los temps dels famosos tersos de Flandes y d'Italia y somiant desperts no saben conixer que per aquest camí no's va més que á la miseria y ostentació, als estrallps y galóns d'or, és á dir, á l'hidalguia de quiero y no puedo, ó lo que en catalá se diria, a sa y a cultura rudimentarias.

AGUSTÍ M. GIBERT.

Don Tomás

Aquella cayguda de l'esbojarrada euga de l'Anselm, va obligar á Don Tomás á posarse al llit, donchs la lleugera ferida, gayre bé percebuda en los primers moments del cop, se feya més sensible á mida que recobrava la serenitat. Havía anat á passar una temporada al costat del seu germá y la seva cunyada, y aquests li proporcionarian tota mena de distraccions: pescar al riu, cassar en aquells boscos plens de cunills selvatges, montar á caball, fer excursions á Puigblau, á l'ermita de Santa Madrona.....

Mes als primers dias d'ésser al poble, cabalcant en lo fogós animal per las cingleras d'en Romani, relliscá en las llosas inseguras, estimbantse fins restar dolorit y sens forças en un marge curullat de flors boscanas, que l'impediren rodolar més avall en la fondalada que sorprenia ab sa negror.....

Ells ne tingueren una pena d'aytal desgracia!

Afortunadament era qüestió de pochos dias y prompte estaria curat; mes, no obstant, fou necessari buscar al metge pera qu'ell ab una mirada hi fés més que la familia ab tots los seus cuidados y bona voluntat. A més Don Tomás era un home espantadís; qualsevol cosa, lo més feble accident lo transtornava tot; lo seu cor se glavsava devant del més petit infortuni.... Aixís és, qu'al veures pel còs dúas ó tres feridas que no tenian cap importancia, s'espantá de veritat y'l seu germá va indicarli si voldria confessarse... que si bé no hi havia cap perill de morirse, per la seva tranquil·litat.....

Ell, vacilá una mica, però á la fi va respondre: «Cem tú vulgas; pots ser fóra lo mellor..... Me confessaré, y aixís curaré'l còs y l'ànima!»

Al cap d'una hora's presenta'l metge, un home ab barba grisa, pròximament de l'edat de D. Tomás. Lo seu aspecte no era'l del doctor excèptich que mira fredament las desditxas humanas; més prompte tenia la cara d'un apòstol d'ànimas, d'un ser propici á escoltar conmogut los sofriments dels malalts. Quan va entrar á la cambra, D. Tomás se'l contemplá fixament, escorcollantlo ab la mirada. ¡Aquella cara! jaquell posat!... no hi havia dubte, era ell, era'l Da-

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més de un any de una escrófulocrónica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presenten pera aquests cassos, vaig ensenjar los **Hipofosfats Climent**, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—**Dr. Siloniz**, Catedràtic de Barcelona.
Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'**Asthenia** presentats á la meua clínica á causa d'afeccions genitales provinents de la falta de fixesa de las visceras abdominals (Enteróptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.
Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Magnanaria agrícola, industrial y vinícola
Complet assortit en ferreteria
Marcell Vicens
APODACA, 27, TARRAGONA
Únich representant en aquesta provincia de pimportant casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanl'ere y C.^a, constructores d'aradas y bógits pera fondas llauradas y demás máquinas agrícolas

LA JOYA DEL CENTRE
ESTABLIMENT DE BEGUDAS
DE
JOSEPH RIOLA
22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22
Se despatxan tota classe de vins y licors de las més acreditadas marcas á preus molt económicos.
Se serveix á domicili.

La confiança
SASTRERIA DE EMILI PUJOL
9, Unión, 9
TARRAGONA

RELOTGERIA
DE
F. RIGAU
Baixada de Misericordia, 14
TARRAGONA
Gran assortit de rellotges de totes classes y preus. Taller de composturas.

La Menorquina
PASTELERIA Y CONFITERIA
DE
Ramón Montserrat
Major, 32, cantonada al del Abad Tarragona
Aquest establiment ofereix al públich á més de tot lo relacionat ab sa classe la especialitat en guirlaxes del Pilar y Belgas.—Cafés torrats diariament.—Xerez y Xampanyes de totes marcas.
Se serveixan bodas y bateigs

Gran fabrica de braguers
34, Unió, 34
Hernadiós (TRENCAETS)
Aquest establiment compta ab los avenços més moderns y práctichs que la ciencia requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopédichs.
Especialitat en lo brager Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las trenaduras.
Grans existencias en bragerets de goma pera la curació radical de las trenaduras congénitas y adquiridas de l'infancia y tot lo concernent á Cirujía y á Ortopedia.
Casa recomenada per tots los senyors metges que dan tingut ocasió de conèxela, tant per los gèneros de son catàlech com per los preus reduhits.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.—TARRAGONA
BOTIGA DE VARIS GENEROS

J. GUÉLL
39, Major, 39.—TARRAGONA
Capas de 3 á 15 duros
Gran existencia en capas de classe superior ab elegants y variadas giras á preus de fabrica.
Además hi ha un complet assortit de gèneros pera senyors y senyors, propis de la present estació.
Camiseria, sastreria y gèneros de punt. Mundos, parayguas y cotillas.
Llenols de cotó, de 8 pams ample per 13 y 112 de llargh, á 10 rals un.
Tancat los días de festa
39, Major, 39.—TARRAGONA

Emulsió Nadal
ES LA MILLOR
fosfats de cal y de sosa. Aprobada y recomenada pel Colegi Medich oficial de Barcelona y analicada per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia á l'Universitat de Madrid. Es aliment, llemnadura y medicament tónich y estimuland del desenrotll físich; aumenta la secreció de la llet; ajuda la creixensa dels ossos y l'trencar las dens; d'efectes positius en las embraçadas y en l'infancia. Es crema clara, blanquissima y la mes agradable (s'conserva sempre).
Cura la tos, catarros, bronquitis, tisis, escrófulas, hinfatisme, raquitisme, debilitat, poire, reumatisme, diabetes etz., etz.
Rebutjar las similars y estrangeras, que no receptan. despatxans ni prenen los bons espanyols. De venda, en totes las farmacias.
Deposít: Dr. Andree L. Gaze Barcelona G. Garcia, Martín y C.^a y Fernandez, 4, Madrid y en totes las capitals y poblacions mportants, M. Nadal, Tarragona.

Pianos
convencionals, desde 10 pessetas al mes.
S'afinan y componen tota mena de instruments de música á preus reduhits.
Antich y acreditat magatzem de música de las acreditadas fábricas de Chas-saigne freres, Ortiz y Cussó.
Armoniums y tota classe d'instrumentos de música.
Se'n llogan de nous y usats á preus

ANTONI ICART Y ALASÁ
23, San Agustí, 23.—TARRAGONA.—23, San Agustí, 23

SORPRENENT VERITAT!!

Única y veritable ocasió pera gastar béls diners en regalos, quin valor sobrepuja á son cost. Objectes d'or de lley garantisat (18 quilats) ab hermosissims y espléndits brillants, químicament perfectes, de mes valor qu'els veritables per llur constant esplendor y llimpiesa. Descomposició de llum, duresa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 PESSETAS
se regalan á qui distingueix aquests brillants Alaska dels llegítims. Gran premi á l'Exposició de París.

Anell pera caballer, or brillant.	50 pessetas
Idem pera idem (brillant molt grós).	100 »
Agulla, idem idem.	25 »
Idem, idem idem (brillant molt grós).	50 »
Anell pera senyora ó senyoreta, idem idem.	25 »
Arracadas (parell) pera senyoreta, idem idem.	25 »
Idem pera senyora, idem idem.	50 »
Idem pera idem (brillant grós).	100 »
Idem pera nenas (gran regalo).	25 »

S'envian franch de tot gasto per corréu, en caixetas certificadas y declaradas mercancias pera tota Espanya y illas.
No s'enviará cap remesa que la petició no vagi acompanyada de son import en bitllets del Banch d'Espanya, en earta certificada ó valor declarat.
Envís la mida dels anells presentia ab un fil á l'entorn del dit.
No's fan descomptes; no's concedeixen representacions, ni s'envian catàlechs, dibuixos ni mostrars.
A tot comprador que no's conformi ab la mercancia, se li retornará immediatament son import.
Dirigínse al representant únich de la Societat Or y Brillants.

Am: Alaska, G. A. Buyas, Corso Romana, 18, Milán, (Italia).

Lo Dr. Jordán
CIRURGIÁ DENTISTA
Ex-alumne del Colegi Espanyol de Dentistas, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid, etc.
Participa á sos nombrosos clients y al públich en general, que relacionat ab las mellors casas estrangeras, pot oferir dents artificials á preus molt ventajosos.
Pera las operaciones odontológicas que dit senyor practica, compta ab tots los anestésichs fins al día coneguts.
PLASSA DE PRIM 2, PRINCIPAL, REUS
Opera á Tarragona los dimars de las 9 del matí á las 5 de la tarde y los divendres de 3 á 5 de la tarde
RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOL

Calefacció per petroli
Economía Comodat
BON CALOR SENS OLOR
Higiene ni perill
Calorifer DITMAR
PR: 45 PESSETAS PER TOTA ESPANYA
MARIÁN CLANXET
Carrer de la Unió, 14, Tarragona

Farmacia Plana
al costat de la antiga
CASA FIGUERAS
REAL, 6.—Tarragona
Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antisépticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.
Ayguas minero-medicinals
TARRAGONA

Drogueria Plana
Antiga casa Figueras
Real 6, cantonada Rebolledo 20
En aquesta casa trobará la industria, la agricultura y las arts, un complet surtit de drogas, sulfat y primeras materias pera abonos ab riqueza garantida y de importació directa.
PREUS LIMITATS VERITAT
Sofre FLORESTILLA de la millor marca
TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF
Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICHS
DE
SEBASTIA CARDONA
Trobaran los aficionats á la fotografia un assortit complet de cambras, trespeus, cubetas, premsas escorredoras, diposits d'aygua, esfumadors, calibres, fanals de varias formas, cartolinas, paper citrat Lumiere, paper bromurat lífort, placas porcellanas, targetas postals sensibles, estereoscopos y vistas estereoscópicas y bany viratge combinat.
Dipositari del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca «Tambour».
Cámara instantánea. Llamp exprés
9 per 12 ab 12 chasis 70 pesetas.
9 per 12 ab 6 » 45 »
9 per 12 ab 12 » 100 »
9 per 12 per 9 ab 6 » 40 »
6 1/2 per 12 ab 6 extra 70 »
9 per 18 » 140 »
de campanya
instantánea Periscope-Delta (Stereoscópica)
Tinch lo gust de participar á ma nombrosa clientela, que he rebut las cambras Stereoscópicas (Delta-cartouche) ab propietat de pogue aplicar placas y películas. Premiada á l'exposició de París ab medalla d'or. Única casa á Espanya que s' troban en venda.
REVELADOR CARDONA
Únich en sa classe per ser lo més ràpit, no s'altera ni taca
PREUS SENS COMPETENCIA
SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI Á DISPOSICIÓN DELS CLIENTS
APODACA, 27, Y PLASSA D' OLOZAGA, 9, TARRAGONA

EXCELCER
En Llanas ven uns paraigues de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bó, que resisteix tota proba al devald d'un canaló.
Además, també té uns vanos ab uns pintats tan rebóns, que ni Rafael ni Murillo los podrian fer milló, apropiat per regalos; causan gran admiració.
Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totes menas que son mol, barato y bons.
Millor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.
26, COMTE DE RIUS, 26

Quintana y Torres
Guanos ELEFANT
de composició garantida propis pera hortalsas, cereals, llegums, farratjes, arbres fruitals, vinyas, etc., etc., especials pera cada cultiu.
Materias químicas y minerals de gran poder fertilisand. Despullas: según, segonet, trits, farina, cuarta y segona. Preus ventajosos.
Carrer de Barcelona, 4.—Tarragona
Gran Saló de Perruqueria
SABATER GERMANS
52, RAMBLA DE SANT JOAN, 52
Los propietaris d'aquest establiment tenen lo gust de oferir al públich lo major esmero en tots los serveys. Especialitat en treballs de cabell per difícils y artístichs que sigan. Complet assortit de perucas y demás postissos pera teatre que's llogan á preus arreglats.

Serveys de la Companyia Trasatlántica
DE
BARCELONA

Línias de Cuba y Méjich.—SERVEY DEL NORT.—Lo día 16 de Mars sortirá de Bilbao lo 10 de Santander y'l 20 de Coruña, lo vapor Alfonso XIII directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera litorals de Cuba y pera Costafirme y Pacífich ab trasbord á Habana al vapor de la linya de Venezuela-Colombia, y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, també ab trasbord á Habana.
SERVEY DEL MEDITERRANI.—Lo día 25 de Mars, sortirá de Barcelona, y'l 30 de Cadiz, lo vapor Manuel Calvo directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units y litorals de Cuba. També s'admet passatge y càrrega pera Puerto Plata, ab trasbord á Habana.
Linya de Venezuela-Colombia.—Lo día 11 de Marssortirá de Barcelona, y'l 13 de Málaga y'l 15 de Cadiz, lo vapor Montevideo directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord á Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich pera quals ports admet passatge y càrrega ab billets y coneixements directes. Combinació pera litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge y càrrega pera Puerto Plata ab trasbord á Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord á Habana.
Linya de Filipinas.—Lo día 29 de Mars sortirá de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor ALICANTE directament pera Port-Said, Suez, Aden, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa oriental de Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.
Linya de Buenos Aires.—Lo día 2 de Mars sortirá de Barcelona, l'3 de Valencia, l'5 de Málaga y'l 7 de Cadiz lo vapor Reina M.ª Cristina directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires. Admet passatge y càrrega pera Rio Janeiro, Santos, Punta Arenas, (Chile), Coronel y Valparaiso, ab trasbord á Cadiz al vapor de la Linya del Brasil.
Linya de Canarias.—Lo día 17 de Mars sortirá de Barcelona y'l 22 de Cadiz, lo vapor M. L. Villaverde directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas y Santa Cruz de Tenerife, retornant per Cadiz, Alacant, Valencia y Barcelona.
Linya de Fernando Poó.—El día 25 de Mars sortirá de Barcelona y el 30 de Cadiz, el vapor San Francisco pera Fernando Poó, ab escalas en Casablanca, Mazagán y altres ports de la Costa occidental d'África y Golf de Guinea.
Linya de Tanger.—Sortidas de Cadiz: diluns, dimecres y divendres.
Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissabtes.
Pera més informes dirigirse á son agent D. Emili Borrás

Y' L MES ECONÓMICH

Ab lo bech

AÜER

DESCONFIIN DE LAS IMITACIONES
Pera la venda y conservació dels mecheros dirigirse al representant
Marian Clanxet, CARRER DE LA UNIO, 14, Tarragona

CONFITERIA
DE
Joan Serra
23, COMTE DE RIUS, 23
En aquest antich y acreditat establiment hi trobaran un gran assortit de dolços exquisits y vins y licors del país y extranger de totes classes y preus.
Serveys complets pera casaments y bateigs.

COLONIALS Y QUEVIURES
DE
Joseph Cardona
Fruyts colonials y conservas de totes classes. Vins, licors y xampanyes. Formatges, mantegas, embutits, ceras, cafés, xocolatas, sucres y pastas pera sopa, etz.
Portalet, 1 y Plassa de la Font, 51.—Tarragona.

FÁBRICA
d' aparells productors de gas acetilé, ab patent d' invenció per 20 anys, de

Danús y Mallol

TALLERS: DESPATX:
Arbós, 9 Comte de Rius, 11
TARRAGONA
Perfecció, economia y llimpiesa en lo gas
S'ENVIAN CATÁLECHS GRATIS Á QUI' LS DEMANA

Fábrica de Gel
DE
EMILI TURRO
SANT MIQUEL, 31, TARRAGONA
Se recomana per la baratura dels preus y la promptitud del servey á domicili.

CONFITERIA
DE
CABRÉ GERMANS
34, Carrer Major, 34, Tarragona
En aquest establiment s'hi trovará un gran assortit de galetas, vins y licors de totes classes. tant del país com del estranger ó preus sumament reduhits.
Especialitat en encàrrechs pera casaments y bateigs. Avisant ab anticipació s'elaborarán los exquisits dolços inglesos BATS VICTORIAS y LOCH JANOHAS.
Especialitat en el saborós pastel ESPOA-RUS

SABATERIA
DE
Teresa Salas
MAJOR, 8 (Cantonada al carrer de Caballers)
Gran assortit de calsat negre y de color. Preus baratissims.
Especialitat en los calsats á mida.

SABATERIA
DE
Francesch Potau
Rambla St. Joan, 52.—Tarragona

GABINET Y CLÍNICA DENTAL
DE
A. PONS ICART
SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA
Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.
Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.
Especialitat en emplastes, emplomaduras y orificacions.
Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totes classes.

Calsat á mida
Perfecció
Baratura
Promptitud
Rambla St. Joan, 52.—Tarragona

Aygua naf SERRA

Aquesta triple aygua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la tendre, fresca y escullida del taronger agre y vend en botellas de 114 de litre al preu d'una pesseta.
Al engrós importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Reus
A la menuda: Farmacia del Centro.—Tarragona.—Demandar AYGUA NAF SERRA